

Um man skal biða eftir, at øll skulu vera sannførd, so skal man biða í so øgiliga nógv ár, áðrenn man fær javnstøðu. Tí er neyðugt at seta krøv um javnstøðu í uppstillingini, tó at eg veit, at undirtøka ikki er fyri

Búmerkið hjá Hillary Clinton hongur undir glastakinum í hølunum, har hon eftir ætlan skuldi fegnast yvir valsigurin í 2016. Mynd: Ritzau Scanpix

Maritu Petersen og røkt hesar sessir síðan. Hetta hóast, at kvinnumboðanin í løgtinginum og landsstýrinum er munandi økt seinnu árin.

Marna K. Jacobsen, forkvinna í Demokratia, ið er almenna nevndin, sum virkar fyri at bota um kvinnuleiklutin í politikki, mælir til at siggja Maritu Petersen sum eitt undantak og ikki reglan, tá man hugsar um kvinnur í politikki.

- Eg havi altíð uppfata Marita Petersen sum eitt undantak. Hon sat øgiliga stutt og í einum tíðarskeiði merkt av fullkomnum ruðuleika í Føroyum. Hon fekk hendan leiklutin, ið kvinnur mangan fáa í Føroyum, at rudda upp, fáa skil á og fáa búskapin á rættlag. Man sigur vanliga, at kvinnur koma inn tá ongin annar tímir at taka við ábyrgdina. Um tað passar ella bara er ein fordómur veit eg ikki, men tað virkar mangan soleiðis. Men fyri mær virkar

hennara tíð í ovastu politisku sessunum sum ein serlig hendring og eitt undantak, sigur Marna K. Jacobsen.

Eru ikki komin so langt

Forkvinnan í Demokratia er nevniliga av tí uppfatan, at man í Føroyum als ikki er komi so langt innan javnstøðu í politikki, sum tað kann tykjast, tá víst verður á, at Føroyar hava havt ein kvinnuligan løgmann og løgtingsformann.

- Vit eru ikki komin so langt, sum vit billa okkum inn. Tað er gott, at vit hava eina fyrimynd sum Maritu Petersen, men eg haldi ikki, at hon prógvar, at vend kom í føroyskan politikk, tí tað kom einki vend í aftaná tað. Glasloftið er absolutt ikki brotið. Tað er akkurat líka óskalað enn, sigur Marna K. Jacobsen.

Um orsøkina til, at ongin kvinna hevur røkt stórvini sum løgtingsformaður ella lögmaður síðan Marita Petersen í 90'unum,

visir forkvinna í Demokratia á siðvenjuna í flokkunum sum eina møguleg orsök.

- Tað mest nærliggjandi at hugsa sær er, at kvinnurnar eru ikki slopnar framat í ovastu politisku leiðslunum í flokkunum. Løgtingsformenn og lögmansevni eru vanliga tey, ið eru í ovastu leiðslunum og tað eru vanliga mannfólk. Tað hevur nakað við at gera, at vit enn ikki liva í einum javnbjóðis samfelagi og at tað enn er meira natúrligt fyri ein flokk, at fáa menninar fram í ovastu leiðslurnar heldur enn kvinnurnar, sigur Marna K. Jacobsen.

Hetta er tó nakað, ið hon metir er í ferð við at broytast, og at framstig hava verið at hóma seinastu árin, so hvørt sum fleiri kvinnur eru komnar á ting. Men sum dømi um hesa støðu visir hon á støðuna í tveimum av teimum stóru flokkunum á tingi.

- Um hugt verður eftir Fólka-

flokkinum og formansstríðið millum Anniku Olsen og Jørgen Niclasen, so kann hetta hugsast at spæla inn, tá man skal velja ovasta leiðara í flokkinum. Tað sama er í Tjóðveldi. Har hava verið kvinnur í flokkinum í nógv ár, men tær koma ikki líka høgt upp sum Hogni Hoydal, visir forkvinnan í Demokratia á.

Átøk í uppstillingini

Um man ynskir at broyta verandi støðu og skapa eitt meira javnbóðið umhvørvi í politikki, mugu broytingar gerast í sjálvari uppstillingini, metir Marna K. Jacobsen.

- Um man skal biða eftir, at øll skulu vera sannførd, so skal man biða í so øgiliga nógv ár, áðrenn man fær javnstøðu. Tí er neyðugt at seta krøv um javnstøðu í uppstillingini, tó at eg veit, at undirtøka ikki er fyri. Men so noyðast flokkarnar at leggja seg meira í seðlarnar at fáa fleiri kvinnur at stilla upp.

Og tað merkir, at arbeida meira miðvíst við tí og siggja tað sum ein veruligan trupulleika, heldur enn bara royna at fáa kvinnur at stilla upp, tá val er útskrivað, sigur hon.

Umframt ítøkiliga uppskotið at gera broytingar í uppstillingini til løgtingsval, mælir hon til at fortelja og endurtaka tær góðu søgurnar um ávirkanina av at fáa fleiri kvinnur í politikki.

- Tað handlar um kunning og upplýsing. At vísa á, at kvinnur hava tikið við ábyrgd og eru í løgtinginum, landsstýrinum og kommunustýrunum. At vísa á tað, sum er hent, fyri at prógva, at tað ber til. Kvinnur kunnu virka í landspolitikki eins væl sum menn. Tað ber til. Og tað visir seg eisini, at tá tær koma inn, so eru tær líka væl eignaðar og betri enn summir menn, sigur forkvinnan í Demokratia.